

**לקוטי מורה"ז תנינא ד' - "ויאת העורבים ציווית לכלכלן"
לשבר את האוצריות להופכו לרחמנות**

וביום הבפורים בהקריבכם מנוחה חדשה לה' בשבעתיכם, מקרא קדש יתיה לכם כל מלאכת עבירה לא תעשו (במדבר כ"ח):

[א] **"ויאת העורבים ציווית לכלכלן"** (מלכים - א ייז) זה בוחינת צדקה. כי בתחלת שפטתינו להתנדב לצדקה, אז ארכינו לשבר את האוצריות שלנו להופכו לרחמנות, וזה עבירה עצמה. כי מי שהוא נטהנו בטבעו ונוטנו צדקה מחייב רחמנות בטבעו, אין זה עבירה, כי יש לנו כמה מידות שהן רחמנים בטבעם, רק עבירה העבירה לשבר האוצריות להופכו לרחמנות. וזה בוחינת: **"ויאת העורבים ציווית לכלכלן"** כי העורב הוא בטבעו אכזרי, ונתחפה לנחמןות לככלל את אליהם. כמו כן ארכינו בצדקה לנו. וכל הנדיבי לב, כל מי שהוא נדבון, ארכיך לילך ולעابر בתחלת דין בוחינה זו, בוחינת: **"ויאת העורבים"** ה'ניל. דמיינו שבתחלת ארכיכים לשבר האוצריות שלהם, מה שיש להם אוצריות בתחלת, להופכו לרחמנות, להתנדב לצדקה לנו:

[ב] ובוחינה זו, דמיינו בתחלת הצדקה היא קשה וכבירה מאד. כי כל העבירות וכל התשובות, כל מה שרוצים לעשות אינה עבירה בעבירותם, במאן קלין של אווי ואובי וכמה גנחות וכמה פגימות (מיון תנוונות משלונות שעושין וראוי ח' בעבירותם) ארכינו לעשות קדם שעושין אותה עבירה. ועבירות בתחלת, שאז קדשה מאד, כי יכול הטעלות קשות (מקילתא פרשת יתרו, וחובא בפייש"י שם), וארכינו כמה קלין וכמה גנחות וכו' קדם שפטתינו אליו הטעלה. גם אחר כן לאחר הטעלה גם כן אינו בא בקהל עבירותם, וארכינו כמה גנחות וכמה תנוונות לנויל קדם שעוצין לעשות אותה עבירה, שיתהה לה הדור. אך מהתחלת קדשה מאד לנויל, כי עבירות תלוזתיהם של עדיקים מעתים טובים, (תנוונא פרשת נח והובא בפייש"י שם) נמצאת שטמאות ומעשים טובים וכל עבירותם הם בוחינת הולדה, וקדם ההולדה כמה קלין וכמה דברים וצירים יש להילצת קדם שטמאות המולדת, ובפרט מבפירכה, דמיינו הולדה ראשונה של אש, שאז קדשה עליה:

[מ] **במו שפנתוב (ירמיה ז):** "צרה במחנה ר'ה", שזה בוחינת מתחלת, בוחינת: **"כל הטעלות קשות"** לנויל: הצדקה היא תמיד מתחלת בבחינת (דברים ט"ו): "פתום תפחה" שאפלו בשיש פתח ומהתחלת הצדקה היא פותחת יותר ויותר ומרחבת מפתח יותר, כי כל דבר ודבר מעבירותם, שהוציאו לבנס באותו הערך ואותו העובדה, ארכינו לבתיהם ורשותם פתח לבנס באותו הערך, וזה בוחינת: **"כל הטעלות קשות"**, מחתמת שבתחלת ארכינו לשבר ולפתח פתח מחך, על - כן קדשה מאד. וסגולת כם הצדקה להרחב ולפתח הפתח יותר ויותר, שמשועשין אליו פתח באיזה עבירה ונוטינו צדקה, אז הצדקה פותחת ומרחבת הפתח יותר ויותר, כי הצדקה היא מתחלת של כל הטעלות, כי היא פותחת ומרחבת כל הפתוחים לנויל. וגם בצדקה עצמה יש מתחלת, דמיינו שפטתינו לתון הצדקה, וזה בוחינת: **"ויאת העורבים ציווית"** לנויל, ועל כן מתחלת הצדקה היא קשה וכבירה מאד, כי היא בוחינת מתחלת של כל הטעלות לנויל:

[ה] **ועקר הראה נעשה על - ידי התגלוות הרצון,** בוחינת: **"רצון יכאיו יעשה"** (מתחים קמ"ה), שעיל ידי התגלוות הרצון נעשה יראה, הינו על - ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתבכר, כי הוא יתבכר ברא הכל ברצונו בלי שום חיוב כלל, ומחייב ומקיים הכל ברצונו יתבכר, ואין שום חיוב הטבעי כלל, על - ידי - זה נעשה יראה, כי איז יש שcar נענש, ושיך להתירא מפניו יתבכר, כמו שאמרו רבינוינו זכרונו לברכה (ברכות ד): **"יעינא יעקב מאד אמר: שפרא יגרם הרטאי; אבל קשאין נתגלה הרצון וסוברים שיש חיוב הטבע, חס ושלום, וכאלו מתנהג הכל על - פי הטבע, חס ושלום, אין שיך יראה כלל, כי איז יש שcar נענש כלל, חס ושלום, מאמר שהכל מתנהג רק כפי חיוב הטבע, חס ושלום.** נמצא שעקר הראה על - ידי התגלוות הרצון:

ונוחתות הרצון הוא על - ידי ימים טובים, כי כל אחד מהימים טובים מカリיז וקונה ומגלה את הרצון, שהכל מתנהג רק על פי רצונו בלבד, בוחינת (ויקרא כ"ג): **"מקנא קדש"**, שהימים טוב קדש קונה ומカリיז את הרצון לנויל, כי בכל יום טוב ויום טוב עשה חסם יתבכר עמו אותן מוקנא קדש, ששם חפץ הטבע, שעיל ידי זה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל. בפסח יציאת מצרים, נרכאות, שם חפץ הטבע, שעיל ידי זה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל. בפסח יציאת מצרים, שהוציאנו ממצרים באותות נראות. בשבועות מתן תורה, שאננו לנו הTORAH באותות נראות. בסוף הקורע עני בזבז. ועל כן כל יום טוב ויום טוב מカリיז וקונה את הרצון בוחינת מקנא קדש לנויל. ועל כן הימים טובים נקראים רגל, שהיה בוחינת יראה לנויל. כי על - ידי יום טוב, שהוא התגלוות הרצון, על - ידי - זה נעשה יראה לנויל:

آن לא תמיד שומעין את קול הקרייה של יום טוב, שמנלה את הרצון בפי'ל, וזה נבר בשמחת יום טוב, כי כל אחד לפי מה שמרגש ושותע את קול הקרייה של יום טוב, שקרייז וקורא את הרצון, כמו - כן יש לו שמחת יום טוב, כי בשנוגלה הרצון, שהכל ברצנו יתבכר, אוני יזעים, שכל השעבודים והגולות וכל המכבודות של העכו"ם, שהם מכבידים עליינו על כלם ונוקם בהם הוא יתבכר ויגאלינו מינם. אבל בשסוברים, חס ושלום, שהכל על פי חיוב הטבע, אין שיך נקמה בהם, מאמר שהכל מתנהג נק על פי סדר הטבע, חס ושלום. וזה בחינתו (תהילים נ"ח): "ישמח צדיק כי מונה נקם, פערמו לרוץ בנים מרשות". פערמו זיקא. מינו על - ידי שלוש פעמים בשנה" (דברים ט"ז), שהם מימי טובים שעיל נקם נתגה הרצון, על - ידי - זה: "ישמח צדיק כי מונה נקם וכו' בפי'ל, וכמו שתובות (שם): "יעאמר און אך פרוי לאליך שפטים בארכז". דמיינו, נתגה שיש אלקים שופט ברצון, ויש פרוי לאძיק ובקם נקם, על - ידי קול צון - זה: "ישמח צדיק". וזה בחינת שמחת يوم טוב, על - ידי התגלות הרצון נתגה ביום טוב על - ידי קול הקרייה, שהיום טוב מקרייז וקורא את הרצון בפי'ל, אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקרייה הנ'ל של יום טוב, כי יש חיות דורותים וטורפים, והם מכמי הטבע, שמראיו במקומם הפטיעת שהכל בתוך ذרך הטבע, וכאלו אין שם רצון, חס ושלום, ואפלו האותות נראות שעה עפננו לשם יתבכר, ממשימים הכל בתוך ذרך הטבע. והফמים הלו הם בחינת מיות נעות, והם דורותים וטורפים לבים מבני עמו, שטועים גם כן אחריהם וסוברים כמותם, כאלו הכל על פי חיוב הטבע, חס ושלום, וכשהם מתגברים, אוני קול שאגטם עליה ומתרבר על קול הקרייה של יום טוב, שקורא את הרצון, ואוני נשבת שמחת יום טוב, חס ושלום, כי עקר שמחת יום טוב על - ידי התגלות הרצון בפי'ל. וזה בחינת (שם) ונכנס צריך בקשר מודען, שלוו אותן את שאנת הזרים, דמיינו קול מהיות נעות, שהם מכמי הטבע, ע"ז: שנאו צריך בקשר מודען, שלוו אותן את שאנת הזרים, דמיינו קול הרצון בפי'ל, ושאנת הזרים נכנס בקשר המוציאים מפה, הינו בתוך קול הקרייה של יום טוב, שקרייז וקורא את הרצון בפי'ל, והוא שמאו נכנס בתוכם מפה, ושואגים בקהלם, שהכל נק על פי חיוב הטבע, חס ושלום, כפי סדר אותן השרים. וזה: שמאו אותן את שמשימים אותן לאותות, שאמורים שהכל נק על פי אותן השרים כפי חיוב הטבע, חס ושלום:

[ז] ומהקעתם של אלו המיות נעות, מכמי הטבע, הוא על - ידי חכם גדור שבקדשה, שיכל לקשר כל הרצונות בשלוש הרצון, שם הוא בחינת הסתלקות מ'שה, בידיע זהר פרשת יתרו פ"ח: "

הרצון, שם הוא בחינת מצח הרצון, בחינת (שםות כ"ח): "ויתיה על מצחו לרוץון". וצריך לקשר כל וען זהר נושא ככ"ט). והוא בחינת מצח הרצון, על - ידי - זה הוא מתגבר ומכיע וסותר דעתו מכמי הטבע, שכופרים ברצון:

הרצונות שיש בעולם לשרש הרצון, על - ידי - זה בחינת מצח החמתה הטבע, כי כל דבר יש לו שרש, ורש חקמת הטבע הא בחינה אף ועוד זה יש בחינת מצח הנחש, שהוא שרש חקמת הטבע, כי כל דבר יש לו שרש, ורש חקמת הטבע הא בחינה מצח הנחש, בחינת (שםויאל - א י"ז): "ומצתת נח שתה על נגליו", הנאמר בגילת, מינו בחינת מצח הנחש בפי'ל, כי גילת היה כופר וקיה רזהה להראות, שכל השבות הכל על פי הטבע, חס ושלום, וזה בחינת מצח הנחש בפי'ל, וזה: "וניברך ה' אתה לנגלי" בסבותי, כי כן הוא הפרוש שם, שיעקב אמר "נגליו", בחינת סבות, כמו שתובות (בראשית ל): "וניברך ה' אתה לנגלי" בסבותי, כי כן הוא הפרוש שם, שיעקב אמר ללבו, שהשם יתבכר היה מסבב אליו הבנכה על ידו ובסבתו. נמצא שרל הוא בחינת סבות. רק שיעקב תלה כל השבות בחישם יתבכר בפי'ל, גילת היה תולה כל השבות שלו במצח הנחש, דמיינו בחיב הטבע, וזה: "ומצתת נח על נגליו" בפי'ל:

ולפעמים מתגבר בחינת מצח הנחש בפועל, דמיינו על - ידי איש פנוי, שיונק חקמותו ממצח הנחש, שהוא שרש חקמת הטבע, והוא מראה בחקמותו, שהכל על פי הטבע, חס ושלום. ויש שנכנס בחינת מצח הנחש, שרש חקמת הטבע, בתוך החכם שבקדשה, וחכמה זו של מצח הנחש מתחילה לנכנס עמו מעיו לעיו, עד שנכנס בעיו זך מאד, עד שרוצה להטיל פנים, חס ושלום, בשרש הרצון ולכפר שם, חס ושלום, kao אין רצון כלל, חס ושלום:

[ח] חע, שזה המכח מוחש נזקתו מזקני מדור, ממארכי ימים שבדור, כאשרו בהם שלמות, מזה יונק מצח הסחש היל, כי זקו זה קנה מקה (קדושון ל'יב), וצריך האם, כל מה שמקו, כל מה שנחותך ובאו לו יום מימי פיו, להוציא בכל יום נום שאמר אוור קדשה נדעת, וכמו שאמרנו כבותינו, זכרו גם לברכה (קניהם פרק ג) : זקני תלמיין חכמים כל זמו שמקין, עצמן מתישבת עלייה כי ארכין בכל יום נום שאמר אחר כד להוציא בו קדשה נדעת, כמו שפטוב (בראשית א) : "ויקרא אליכם לאור יום" שבל יום ארכיך שיאיר בזורה בזיל :

אבל בשחזקנים, המאררכי ימים שבדור, פוגמים את ימיהם והוא מוסיפון אוור קדשה נדעת בכל יום ויום, מזה יונק מכח הפשט, חקמת הפשט היל, (כי מגילת החכמים של הזקנים, אשר און דעתם מתישבת פ'יל, מנגן הדעת הזה של אלו הזקנים יונק מכח הפשט, שהוא חקמת הפשט ומתקבר, חס ושלום, דעת חקמת הפשט, שכורים ברצון על ידי נפילת הדעת והימים, שנופלים מזקנים המאררכי ימים שאינם כראוי בזיל. וזהו בחרית (איוב יד) "קצר ימים שבע רגוז" מינו שטי הבהירונות היל. יקצר ימים זה בחרית הזקנים שאינם ברاءו, שאון מוסיפון קדשה נדעת בכל יום, שחו עקר מזקנה וקהרכות ימים בזיל, וכשהזקנים פוגמים את ימיהם ואון מארכיך את ימיהם בקדשה נדעת בזיל, זה בחרית "קצר ימים", ומהז יונק מצח השחש, שהוא הפק מצח הרצון, וזהו : "שבע רגוז" קפ'ל :

הצון בזיל :

אבל בשחזקנים ברاءו, בחרית : זקו זה קנה מקה וכי בזיל, על - זה מתקבר התגלות הרצון, בחרית (ישעיה ט) : "זקו ונשוא פנים" שעיל ידי זקו שבקדשה מתקבר הרצון, שהוא בחרית גשו פנים, כי ישיאת פנים הוא בחרית רצון, כמו שאמר אלישע ליוחנס (מלךים - ב ז) : "וליל פני יהושפט אני נשא אם אבית אליך ואם אראנ" שלילישע לא היה לו שום רצון ליהוחנס, רק על - ידי נשיאת פנים של יהושפט, על - ידי זה נתכח אליך. נקצא שנישאות פנים הוא בחרית גשו ונשוא פנים בזיל :

[ט] אדקחה מועל לזה, שעיל ידי הדקחה מתקני ימעלן פגס נפילת הימים ונדעת של זקנים מארכיך ימים, שאינם ברاءו, שמהז בחרית מצח השחש בזיל, בחרית (קהלת י'א) : "שלח לחן על פני הימים, כי ברב הימים תקצאנ" שפם הדקחה מזאין ברב הימים, דמיינו במארכיך ימים, כי על - ידי הדקחה מעלהו ומתקני הפגם שלחים בזיל. וזהו : "שלח לחן על פני הימים", מינו שתנתן אדקחה, וזהו מתקבר בחרית הרצון, כי על ממון, שפזרת לצדקה פרוחה ותמצאו הרבה הימים, במארכיך ימים בזיל, כי על מכח הפשט, חקמת הדעת של המאררכי ימים, שמהז הוא יונק מצח השחש, ומוציאין כל הימקה ומהיות של מלץ הפשט, ומתקבר בחרית מצח הרצון. כי עקר עבוזת האדקחה היא בחרית : ואת הערכים צויתי וכי בזיל, דמיינו מה הפשט, ומתקבר התגלות הרצון בזיל. ואזיו ששתגלה הרצון, עצמה בעצמו מתקבר בחרית הרצון, כי מנה ובהABA ליזיל שאריכים בהתחלח לשבר האקרים ליהפכו לchromonot, על - ידי האדקחה מעלון פגס נפילת בה נרנא (סנהדרין ל'ט), מאחר שפטוגבר ומפהן אCKERיות שפטבעו לchromonot, על - ידי זה נתהף הרצון רצון :

ואזיו ששבגע מצח השחש ונתגלה בחרית מצח הרצון, אזי נבנעים ונופלים קול החריות כתות, ונשמע קול הקריאה של יום טוב, שהוא התגלות הרצון בזיל. ואזיו ששתגלה הרצון, עצמה יראה בזיל. ועל - ידי מיקאה יכולין לקבל החקד בזיל. וכשהועה החקד, אזיו ארכין לעשות שום עסק ומלאכה בזיל, כי אזיו נתקדים : "וועמדו זרים וሩע צאנכם וכו' ואתם כחני היתקראו" וכיו, בזיל. וכל זה נעלה על - ידי האדקחה בזיל. נמץ אשתוטלת האדקחה גדור מאך :

זין ועל - בז שכך נעקב לעשות רצון בזיל, אמר :

"ולקחת מחתמי מידי, כי על - בז ראייני פינ' בראות פני אלהים ותרצני" (בראשית ל'ג). כי גס מה שפונטן לעכו"ם, הוא גס - בז בחרית אדקחה, כמו שאמרנו כבותינו, זכרו גם לברכה (בבא - בתרא ט) : ענוישיך אדקחה, על - ידי אדקחה געשה רצון בזיל. וזהו שאמר לו : "ולקחת מחתמי מידי", הינו אדקחה, בחרית (מלךים ג) : "מגישי מנוח באדקחה". כי על - בז ראייני פינ' בראות פני אלקיים, הינו גם ראות פני אלקיים, שהוא בחרית (דברים ט'ז) : "שלוש פעמים בשנה יראה כל זוכך את פני ה'", דמיינו ימים טובים, שעיל ידם נתגלה הרצון, ועקר התגלות הרצון על - ידי ימים טובים הוא על - ידי האדקחה בזיל, כמו יראה געשה אצלו אצלו רצון על - ידי האדקחה, וזהו : וותרצני בזיל. כי מאחר שהמנחה והאדקחה שנתנו לעשו היא בחרית מצח מפש, וממש נשתכלש הרצון למטה וגעלה רצון גס בעשו) :

נתגלה הרצון הערלו, שהוא נתגלה על - ידי אדקחה בזיל, וממש נשתכלש הרצון למטה וגעלה רצון גס בעשו) :

[יא] וזה בחרית מלחת דוד וגילה (שמואל - א י'ז), כי ליל קיה רוזה להראות במקומו, ש הכל על פי הפשט, כי קיה יונק מכח השחש, בחרית : "וומצתה נח שית על גלו", שטלה כל השבות בחיווב הפשט, שהוא בחרית מצח השחש בזיל. ועל בז חרכ' מערכות אלקיים מימים (שם), כי קיה רוזה למראות, שפהל על - ידי מערכת השמים כי חיווב הפשט, חס ושלום :

וזוד היה איש חיל (ב), ועמד גאנדו ואמר, שבר קיה לו מעשה בז'ו : ובא הארוי ומדוב דמיינו מיות רעות בזיל והדורסים וטורפים, שהם חקמי הפשט בזיל. וכאז זה מHUDר הימנו מהעדר הטעום, שגשא וסלק ואות מהעדר הטעום. דמיינו שספר בזה, שהשם ותבך ברא הפל ברכזון אחר העדר הטעום, כך שפהל על פי חיווב הפשט, חס ושלום. ויאתאי אפרקיו וחתמי הינו שבחנתי מתקבר עלייו וההנעתו והשפתה אותן. ניקם עלי הינו שאמר כד התגבר עוד גאנדו. והחצקיyi בזקנו הינו שבחנתי, שבל כחו ויניקטו על - ידי מכח השחש, שיונק מזקני מדור שאינם ברاءו בזיל, ועל בז החצקיyi בזקנו, שהחצקיyi ותפסתי שם בשרש' יוניקטו בזקני הדור. וחתמי ונקמיyi שבחנעתו והשפתה את חקמי הפשט, מיות רעות, על - ידי שהחצקיyi בזקנו, בשרש' יוניקטם בזיל. ועל בז : וזה הפלשתי באחד מהם כי הוא גס בז בחרית זו מפש, שבל כחו מכח השחש, בחרית : "וומצתה נח שית" וכי בזיל, ועל בז גס :

הוא גמוץם, ואוכל להזכיר ולהפילה. וזה שפטוב (שם) :

ונתבע האבן במאחו הינו במאח השחש, שהזכיר עלי - ידי בחרית (משל לי'א) : "אבן שלמה רצון" בחרית רצון בזיל. וזה בחרית שהזהיר ישיל את דוד בלקתו לשם : "ואת ערבותם תקח" זה בחרית ערב בחרית אדקחה. כי עker ערביים צויתני" וכי בזיל, כי על - ידי האדקחה הוא מזקיא החיות של מדור :

[יב]...זה פירוש: וביום תבכורים זה בוחינת התחלת, בוחינת צורה כמבחןה. ואיזהו המתחלה, בברклиינטס מוניה חדשה לה' הינו מתחלה הצדקה, כשהמוחילו מתחש לתוך צדקה. וזה בוחינת מוניה חדשה, בוחינת צדקה חדשה, בוחינת התחלת הצדקה. כי מוניה בוחינת צדקה, כמו שכתוב: "מגישי מוניה בצדקה". ועל - ידי הצדקה נተתקו בוחינת זקו בנ"ל, וזהו: בשבעתיכם זה בוחינת זקו, כי בסיני נדמה להם זקו (כמו שפרש רש"י בפרש אנטוי), כי על - ידי בוחינת מוניה חדשה שהוא בוחינת התחלת הצדקה נተתקו בוחינת זקו, שהוא בוחינת שביעות בנ"ל, ואזוי נטבל יניקהו של מצח הנחש, שיונק מזקני הדור, שאינם בטקו בזקו, ונשמע קול מקריאה של יום טוב, שמנלה את הרצון בנ"ל. וזהו: מקרא קדש יהיה לכם קול מקריאה של יום טוב שהוא התגלות הרצון, שהוא בוחינת: "מרקא קדש" בנ"ל, שהוא נשמע עתה על - ידי הצדקה, שמכניית מצח הנחש, חכמת הטבע, בנ"ל. ואזוי על - ידי התגלות הרצון, כל מלאכת עבזה לא תעשו כי על - ידי התגלות הרצון נעשה יראה, ועל - ידי יראה נשפע חסד, ואזוי אין צריכין לעשות שום מלאכה, כי נתקים העולם בחסדו, בוחינת: "עלם חסד יבנה", ואזוי "ועמדו זרים ורעו צאנכם" וכו', "ואתם כחני הי תקראו", בנ"ל. וזהו: כל מלאכת עבזה לא תעשו כי אין צריכין לעשות שום מלאכה ושים עסק, כי נתקים העולם בחסדו, בוחינת: "ואתם כחני הי תקראו", בנ"ל:

יש חילוק בין מהיות רעות ובין מצח הנחש, כי חכמי מטבחו שהם בוחינת מיות רעות הם הפקמים שאומרים בחקמת הטבע لكمאתם, כי יש להם הנאה מזו, כדי להוציא דעת ושרש שליהם וכיוצא. אבל החקם שהוא בוחינת מצח הנחש, הוא רשע וכופר בלי שום הנאה, שאין לו שום הנאה מחייבתו, רק הוא (כמו רשע ונרא, שהוא) רשע וכופר בלי שום הנאה בנ"ל:

כל המאמר בלו אחד וכלו קשור זה לזה, שצדקה היא קשה מאד בוחינה, אבל התועלת של הצדקה גודל מאד, כי על - ידי הצדקה אין צריכין לעשות שום מלאכה ועסק, כי נתקים העולם בחסדו, כי על - ידי הצדקה מוציאין ינicket מצח הנחש, שיונק מזקני הדור, ואזוי נשמע קול מקריאה של יום טוב, שמנלה את הרצון, ואזוי בוחינת הרצון, כי עקר מיראה על - ידי התגלות הרצון, ועל ידי מיראה נעשה כלוי וצנור לקבל על ידו השפעת החסד, כי בלי הכלוי והצנור אי אפשר לקבל את החסד, רק על - ידי מיראה שהוא צנור וכלוי, על ידה מקבלין את החסד, ואזוי מתקים העולם בחסדו, ואזוי אין צריכין לעשות שום מלאכה, כי נתקים: "ועמדו זרים ורעו צאנכם" וכו' בנ"ל: